

ERAA TEATAJA

November–detsember 2021

Uuenduste tähe all

Ermo Perolainen, ERAA peasekretär



2021. aasta on ERAA-s möödunud suurte muutuste egiidi all. Oleme alustanud uuendustega, mille eesmärgiks on seista paremini liikmete ning kogu sektori huvide eest, tõstmaks liikmelisuse väärtust ja Eesti vedaja konkurentsivõimet.

Seadusandjate mõjutamine parema ettevõtluskeskkonna saavutamiseks on esindusorganisatsiooni põhiülesanne ning teemasid, mis autovedajatele muret valmistavad on palju – kusjuures mõnede puhul on tegemist turul püsijäämise ja ellujäämise küsimusega. Euroopa Liidu liikuvuspakett ja sõiduki kojutoomise kohustus, mis on 9 liikmesriigi poolt Euroopa Liidu kohtus vaidlustatud, autojuhtide puudus ja võõrtööjõu piirangute leevendamine, tööjõumaksude naaberriikidest kõrgem tase, välisvedajate järelvalve ja trahvide maksmine Eestis, rohepööre ja sektori keskkonnajälje vähendamine lahendusi pakkudes, mitte karistades. Seda loetelu võiks jätkata. Tähtis on koostöö teiste esindusorganisatsioonidega nii oma riigi (Autoettevõtete Liit, ELEA, Tööandjate Keskliit jt.), kui rahvusvahelisel (IRU - Rahvusvaheline Maanteetranspordi Liit, teiste riikide assotsiatsioonid) tasandil.

Väärrib märkimist, et riigi tasandil on ERAA-l väga hea koostöö Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumiga, mille ilmekaimaks näiteks on haldusleping erinevate veodokumentide – näiteks tegevus- ja veolubade – väljastamiseks. Teame, et antud teenuse puhul on vedaja jaoks kõige olulisem kvaliteedi näitaja – kiirus. Reeglina väljastame vajaliku dokumendi samal või järgmisel päeval. Käesoleval aastal alustasime uue tarkvaraprogrammi väljatöötamist – tõstmaks nii teenuse kvaliteeti kui kasutusmugavust. Uus programm peaks valmima järgmise aasta kevadel. Eesmärgiks on olla riigile hea partner ning jätkata koostööd ka järgmisel perioodil.

ERAA kompetentsi oluliseks osaks on saanud info- ja nõustamisteenus – ka siin on arenguruumi kvaliteedi parandamiseks piisavalt. Juba lähiajal plaanime hakata korraldama info- ja koolituspäevi valdkonna kõige aktuaalsematel teemadel. Teadlikkuse ja haldussuutlikkuse tõstmine peaks kaasa aitama efektiivsuse ja konkurentsivõime parandamisele. Suurt mõju hakkab lähitulevikus sektorile

avaldama digitaliseerimine. Et muuta veoprotsess paberivabaks ja teha ka rahvusvahelistel vedudel e-CMR-i kasutamine võimalikuks, selleks tahame – vedajate vajadusi kaardistades – ERAA poolt välja arendatud *Mobicarnet* tarkvaraplatvormi täiendada ja kasutajasõbralikumaks muuta. Seda võimaldavad Euroopa Liidu eFTI määruse rakendusaktid jõustuvad 2024. aastal.

Järgmise aasta esimesel poolel on kavas kokku kutsuda ERAA üldkogu, et võtta vastu uus põhikirja. Kõigile liikmetele oleme põhikirja projekti ettepanekute tegemiseks välja saatnud ning loodame aktiivset kaasamõtlemist ja -rääkimist. Samuti on teretulnud kõik muud ettepanekud selles osas, kuidas saaks ERAA oma liikmeile kasulik olla, rohkem lisaväärtust pakkuda, et Eesti ettevõtjate edusse panustada. Esindusorganisatsiooni kuulumine peaks olema kvaliteedimärk, mis näitab usaldusväärsust ja annab turul konkurentsieelise.

Sündmustest novembris ja detsembris

Jaak Kivisild, ERAA president



Sarnaselt selle aasta eelnevate kuudega oli ka november ERAA elus sündmusterohke. 18. novembril toimunud volikogu istungil otsustati ühehäälselt kinnitada ERAA peasekretäri ametikohale Ermo Perolainen. Samal volikogu istungil leidis aset ka ERAA põhikirjast tulenev nõukogu liikmete rotatsioon. Nõukogust lahkusid Jüri Rannu, Juri Šiškin ja Jevgeni Sidorov. Nende asemele valiti Kristijan Kraag, Alar Parv ja Liivi Kroonberg.

Volikogu kinnitas ka positiivse eelarve 2022. aastaks. Võrreldes varasemate aastate praktikaga – kui kinnitatud eelarve sootuks puudus – võib seda sündmust pidada lausa märgiliseks.

Suvisel üldkogul ei õnnestunud teatavasti vastu võtta uut põhikirja. On alanud ettevalmistused uue põhikirja vastuvõtmiseks 2022. aasta I kvartalis planeeritud üldkogu istungil. 3. detsembril 2021 saatsime liikmetele uue põhikirja projekti välja. Sellele on lisatud kommentaarid, selgitamiseks milliseid muudatusi see sisaldab ja miks need vajalikud olid. Loodame, et sellisel kujul on teil lihtsam planeeritud muudatustes orienteeruda. Ootame liikmete arvamusi ja ettepanekuid, misjärel vaatab töögrupp need läbi ning koondab kokku. Peale arutelu ning heakskiitu nõukogus ja volikogus saadetakse uue põhikirja projekt kõigile liikmetele koos üldkoosoleku kokkukutsumise teatega.

ERAA ja ERAA Service OÜ omanduses on suur hulk kinnistuid. Nõukogu ja volikogu on arutanud, kuidas kinnistutest ülevaadet saada ning kaardistada tulu teenimise võimalused ilma kinnistuid võõrandamata. Üheks enim kulusid tekitavaist on Luhamaa piiripunkti kõrval paiknev kinnistu, kuhu on välja ehitatud ligi 100 veoautot ja 100 sõiduautot mahutav parkla koos teenindushoonega, kuid kus nõudlus pakutava teenuse vastu on väga väike ning jooksvad kulud teenitavast tulust oluliselt suuremad. Et saada ülevaade toimuvast ja leida lahendus kahjumliku tegevuse lõpetamiseks, selleks külastas grupp nõukogu ja volikogu liikmeid Luhamaa kinnistut selle aasta 24. novembril. Otsustamisel on küsimus, kas muuta parkimisteenus tasuliseks või parkla sulgeda ja kulud külmutada. Parkla edasise kasutamise osas otsime ka võimalusi koostööks. Sel eesmärgil toimus 16. detsembril ERAA esindajate kohtumine Transpordiameti juhtkonnaga.

14. detsembril toimus ERAA nõukogu ja revisjonikomisjoni esindajate kohtumine MKM-i Veondus- ja liiklustalituse töötajatega. Põhiteemaks oli 20. veebruaril 2022 jõustuva Liikuvuspaketi II etapi nõuete järgimine, seda eriti iga 8 nädala järgse autode koduriiki naasmist käsitleva nõude osas. Antud nõude on Euroopa Liidu kohtus vaidlustanud 9 riiki, kusjuures Leedu hagi toetab ka Eesti. Paraku võib kohtumenetlus kesta mitu aastat ja tulemus ei ole prognoositav. Liikuvuspaketi kohaselt peaks selle nõude täitmist kontrollitama ettevõtte asukohariigis. Kas seda hakatakse tegema ka maanteekontrolli käigus teiste riikide poolt ja millised võivad olla sanktsioonid, on hetkel selgusetu. Eesti seadusandlusega eraldi trahvimäärasid veokite kojupöördumise nõude mittetäitmise eest kehtestatud ei ole.

Eelmises Teataja numbris käsitlesime põhjalikumalt konkurentsi, autojuhtide puuduse ja võõrtöötajate võimaliku kaasamise teemat. Tegevus jätkus ka novembris. ERAA töögrupp kohtus sel teemal ka opositsioonierakondade esindajatega – 10. novembril Urmas Reinsaluga (IRL) ja 23. novembril Martin Helmega (EKRE).

IRU Nõukogu ja Üldkogu koosolekud

Selle aasta 4.–5. novembrini toimusid Genfis Rahvusvahelise Maanteetranspordi Liidu (IRU) kauba- ja sõitjateveo nõukogu ning üldkogu istungid. Olulisemate teemadena olid päevakorras IRU põhikirja uuendamine, presidendi ja nõukogu liikmete valimine, eelarve aastaks 2021/2022, 2022. aasta töökava, resolutsioon seoses tarneahela häiretega, autojuhtide puudus, rohepööre ning sellega seonduvalt CO₂ maksustamine ja alternatiivkütused, TIR tollisüsteemi väljakutsed ja tegevuskava jpm küsimused.

IRU presidendiks valiti ka järgmiseks ametiajaks Rumeenia assotsiatsiooni UNTRR president Radu Dinescu, peasekretärina jätkab Umberto de Pretto. Kaubaveonõukogu presidendiks valiti Türgi assotsiatsiooni TOBB esindaja Asli Calik, asepresidentideks Kreeka assotsiatsiooni OFAE esindaja Iro Doumani ja Saksa assotsiatsiooni BGL esindaja Ursula Nies. sõitjateveonõukogu presidendiks valiti Belgia assotsiatsiooni FBAA esindaja Patrick Westelinck ning asepresidentideks Rootsi assotsiatsiooni SBF esindaja Anna Grönlund ja Taani assotsiatsiooni DPT esindaja Michael Møller Nielsen.

IRU nõukokku valiti sõitjateveo sektsioonist Ramon Valdivia Palma (ASTIC, Hispaania) ja Michael Oppermann (BZP, Saksamaa) ning kaubaveosektsioonist Jan Buczek (ZMPD, Poola), Erik Østergaard (DTL, Taani), Andrey Kurushin (ASMAP, Venemaa), Vojtech Hromir (CESMAD BOHEMIA, Tšehhi) ja Joost Sitskoorn (EVOFENEDEX, Holland).

IRU põhikirja viidi sisse punktid e-hääletuse reglemendi kohta erinevate koosolekuvormide (virtuaalne, füüsiline, hübriid) kasutamisel, raamatupidamisvolinike asendamise kohta auditi-komisjoniga ning ametiaegade pikendamise kohta 2-lt aastalt 3-le.

IRU audiplomiga autasustati kokku 1386 autojuhti, sealhulgas 4 ERAA liikmesettevõtte autojuhti:
UNO KARTSEPP ettevõttest Heelix Grupp AS,
ALEKSANDR BOLTOVSKI ettevõttest Parme Trans OÜ,
RAIMOND PUKK ettevõttest Parme Trans OÜ,
GENNADI KAHOVSKI ettevõttest Parme Trans OÜ.

Ühendkuningriigi kaubaveoteenuse (GVMS) kohustuslikuks kasutamiseks valmistumine

IRU tuletab meelde, et 1. jaanuaril 2022 hakkab kehtima täieliku tollikontrolli kohustus kõikidele Euroopa Liidu (EL) ja Suurbritannia vahel liikuvatele kaupadele. Iga maanteekaubaveo-ettevõtja, kes veab kaupu läbi [sadamate](#), kus on kasutusele võetud kaubaveokite liikumise teenus (GVMS), peab registreerima GVMS-i kasutajaks (vt [juhiseid](#), kuidas toimida) ja hankima kauba liikumise viitedokumendi (GMR) kaupade teisaldamiseks Ühendkuningriigis.

Veoettevõtjad ei tohi sadamasse sõita ilma lõplikku viitedokumendita. GVMS-i kasutamiseks peavad paigas olema järgmised asjad:

- A GB ettevõtja registreerimis- ja identifitseerimisnumber (GB EORI);
 - Valitsuse juurdepääsukonto;
 - Juurdepääs GVMS-ile. GB EORI-le ja GVMS-ile. Juurdepääsu saamiseks võib kuluda kuni 5 päeva.
- Nõue järgida GVMS/GMR-i kaudu edastatud juhiseid:** alates 1. jaanuarist 2022 võidakse vedajatele ja/või autojuhtidele kohaldada märkimisväärseid trahve (kuni 2500 GBP), juhul kui kaup ei jõua näidatud tollipunkti kontrollimiseks vastavalt juhistele. Kontrolliga seotud teadete edastamise eest autojuhtidele vastutavad vedajad; veoettevõtjad peavad tagama, et nende juhte teavitataks sellest, kas kontroll on vajalik või mitte.

Juhid saavad GMR-i olekut ka ise kontrollida, kasutades selleks teenust veebilehel www.tax.service.gov.uk/driver-inspection-notification/start.

Muudatused TIR märkmikke kasutavatele ettevõtetele alates 1. jaanuarist 2022

Anu Viks, ERAA infoala vanemspetsialist



ERAA nõukogu koosoleku otsusega 8. detsembrist 2021 viidi sisse mitmed muudatused TIR süsteemi liikmetele ja liituda soovivatele ettevõtetele. Alates 1. jaanuarist 2022 kehtivad järgmised muudatused:

1. Eritingimusena täiendava kindlustuse omamise nõue on kaotatud. Edaspidi saavad TIR süsteemi kasutada soovivad ettevõtted osta TIR märkmikke ilma eritingimust esitamata.
2. Esmakordselt TIR süsteemiga ühinejaile kehtestati ühekordne liitumistasu summas 3000 eurot.
3. TIR märkmiku mitteõigeaegse tagastamise või kaotamise korral on ERAA-l õigus esitada vedajale arve summas 200 eurot.

TIR-EPD eelinformeerimise süsteem

TIR süsteemi liikmena on kõigil transpordiettevõtetal juurdepääs TIR EPD-le. TIR-EPD on IRU (Rahvusvahelise Maanteedtranspordi Organisatsiooni) poolt TIR liikmetele mugavamaks kaupade eeldeklareerimiseks ja muude veondusega seonduvate teenuste kasutamiseks välja töötatud süsteem. TIR EPD <https://tirepd.iru.org>. TIR EPD kasutamine on kõigile tasuta.

Palume TIR märkmikke kasutavatel ettevõtetal kindlasti kasutada oma TIR EPD kontot veose kohta informatsiooni sisestamiseks. Praegu kasutab TIR EPD süsteemi paraku ainult kaks ERAA liiget. TIR EPD on väga mugav ja kasutajasõbralik ning aitab informatsiooni algava veooperatsiooni kohta teil endal sisestada. TIR EPD süsteemi kasutades ei pea te tollimaaklerile sama teenuse eest tasu maksma.

Teine eelis seisneb selles, et ERAA saab aidata juhul, kui TIR märkmikuga Venemaa piiri ületades peaks tekkima probleeme. TIR EPD süsteemi sisestatud informatsioon on nähtav IRU-le. Piiri ületusel ilmnevast probleemist tuleks teil koheselt informeerida ERAA-d, kes omakorda edastab vajaliku teabe IRU-le, misjärel kontakteerub IRU vastutav töötaja Venemaa Tolliametiga ja lahendab võimalusel probleemi. IRU-l on Venemaa Tolliametiga ammusel tööalased suhted ning nad on valmis operatiivselt tegutsema.

Samuti andke palun teada, kui vajate abi või koolitust TIR EPD kasutamiseks.



ERAA Teataja on Eesti Rahvusvaheliste Autovedajate Assotsiatsiooni kuukiri

Toimetaja: Anu Viks, 606 2062, 518 6135, anu@eraa.ee